

Εἰς τὸν ἐφετεινὸν κωπηλατικὸν ἀγῶνα μεταξύ τῶν Πανεπιστημίων
Καίμπριτζ καὶ Ὁξφόρδης ἐνίκησε διὰ 48ην φοράν ἀπὸ 1899,
ὅτε ἤρχισαν οἱ ἀγῶνες, ἡ λέμβος τοῦ Καίμπριτζ

Μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Φράνκο καταληψιν τῆς Μαδρίτης, ἡ Ἰσπανία πανηγυρίζει τὸ τέλος
τοῦ πολέμου. Εἰς τὴν εἰκόνα νέαι ἱερᾶς μετὰ τὰς ἐθνικιστικὰς σημαίας ἐκδηλώνουν τὸν ἐνθου-
σιασμόν των.

Ἀπὸ τὴν Βόρειον Ἑλλάδα

Ἡ Κομοτινὴ καὶ ὁ ποταμός

ΚΟΜΟΤΙΝΗ, Ἀπριλίος.—Νέες
συννοκίαις χωμένες πρὸς τὴν σιδηρο-
δρομικὴν γραμμὴν καὶ τὸν σταθμὸν,
σιτάκια μὲ κήπους καὶ αὐλές, πε-
ριβολάκια καὶ ἀγιοκλήματα καὶ ρο-
δακινιὲς κοντὲς καὶ ἀνθισμένες, αὐ-
λὲς μὲ κοριτσόπουλα πρόσχαρα, μὲ
χτυπητὲς ποδιὲς καὶ μὲ ὥραια μά-
τια, μάτια διψασμένα, νά ἡ πρώτη
εἰκὼν τῆς Κομοτινῆς. Μεγάλῃ ἡ εἰ-
κόνα, στιμόνι τὸ χιονόνερο, πολὺ-
χρῶμη ἡ ζωὴ, ἀκαταδάσθη μέσα
στὸ κρῦο ἡ προσπάθεια τῆς ἀνοί-
ξεως, ἀκατάβλητη ἡ δύναμις τῆς
ζωῆς, τοῦ κόσμου.

Αὐτὰ εἶνε, εἶπαμε, ἡ πρώτη ἐντύ-
πωσις ἐνὸς ποῦ βλέπει τὴν Κομοτι-
νὴ ἀπὸ μακρὰν, ἀπ' τὸ βαγόνι τοῦ
σιδηροδρόμου κι' ἀπὸ τὸν σταθμὸν.

Αὐτὰ καὶ τὰ ἀμάξια τῆς μεταφο-
ρᾶς σου εἰς τὴν πόλιν.

Γέρικα, ξεθωριασμένα, ξεροραμμέ-
να τὰ πετσία τους ἐδῶ κ' ἐκεῖ, τὰ
καθίσματα σκληρὰ, ἡ τέντα τους
μαύρη, σκοτεινὴ καὶ χαμηλὴ σὰν
φτερό θανάτου.

Κι' ὅμως εἶνε συμπληθητικά!..

Κι' ὅμως εἶνε προτιμητέα.

Ἄς ροχθοῦν δίπλα σου τὰ αὐτο-
κίνητα. Ἐσὺ μπαίνει σ' τ' ἀμάξι καὶ
ὁδεύεις πρὸς τὸ...παρελθόν.

Νομίζεις, κακομοίρη ἄνθρωπε, πὼς
φεύγεις ἀπὸ τὴν κουραστικὴ κ' ἐκ-

νευρισμένη ἐποχὴ σου. Σκάει ἡ
στράκα τοῦ καμουτσικιοῦ ἀπὸ πάνω
ἀπὸ τὸ κεφάλι σου, ἀκούς τὴν πα-
λαιὰν προσφώνησιν πρὸς τὸν χαζεύ-
οντα διαβάτην, ποῦ δυνάμωνε καὶ
προωθοῦσε τὰ ὄνειρά σου μὴ φορὰ
σὰν ἦσαν φοιτητῆς στὴν Ἀθήνα
κ' ἔκανες «περατζάδα» μὲ τὸ μονι-
πο — μιάμιση δραχμὴ τ' ἀγῶγι,
φθινητὴ ἡ δόξα, εὐκολὴ ἡ ἐπίδειξις,
χάρισμα σχεδὸν τὸ μεγαλεῖον.

— Βάρδα μπρός!..

— Βάρδα, κύριος!..

Βλέπεις τούρικα φεσάκια — μο-
ναδικὸ φαινόμενο, ἴσως, σ' ὅλον τὸν
κόσμο — βλέπεις ζουνάρια τούρι-
κα κόκκινα, πλατεῖα, βλέπεις μαῦρες
καὶ ἐλαφρὲς σκιὲς χανοιμισσῶν νά
γάνωνται μέσα στὰ διασίδια τῆς
βροχῆς τῆς παγερᾶς. Βλέπεις καὶ
ὄνειροπολεῖς καὶ μεταφέρεσαι. Με-
ταφέρεσαι, ἀλλὰ ποῦ;

Ὅχι βεβαίως στὸ ἀγύριστο τὸ
παρελθόν, ἀλλὰ στὸ ἐνεστώ, τὸ πα-
νοδύναμο καὶ ἀσυγκράτητο!..

Μόλις σταθῇ τ' ἀμάξι καὶ πατή-
σῃ: καταγῆς, συνέχεσαι.

— Ποῦ εἶμαι;

— Στὴν Κομοτινὴ.

— Ἀδύνατον!

Ζητᾷς τὴν παλὰ Κομοτινὴ, τὴ
χωριατοπούλα Γκιουμουλτζίνα, τὴν
ἀπλὴ, τὴν ἡσυχὴ, μὲ τὰ ταπεινά τὰ

σπίτια καὶ τοὺς δρόμους τοὺς στε-
νοὺς, τοὺς ἀραμπάδες καὶ τὰ σκο-
τεινὰ καὶ τὰ στενὰ τὰ μαγαζιά, καὶ
δὲν τὴν ἀνευρίσκεις.

Ζητᾷς τὰ Γύφτικα στὴν εἴσοδο,
σφραγίδα μιᾶς σκεθρωμένης κατα-
στάσεως μοιρολατρίας, καὶ τὰ Γύ-
φτικα ἔχουν φύγῃ, ἔχουν μετακινη-
θῇ σὲ ἄλλῃ γειτονιά.

Ζητᾷς «μεζάρια», ὅπου σάβανοφ-
ρες πέτρες, χονδροκεφαλὲς σηκωμέ-
νες ἀπὸ τὰ θύρετρα τῶν μνημάτων, θά
νόμιζε κανεὶς καταφύγιον θυμωμένων
τῇ ζωῇ, καὶ βλέπεις γυμναστήρια ὅ-
που θά ἀναγκασθῶν γενεὲς ἀνευ-
ματικῶς, βλέπεις μεγαλοπρεπὲς Γυ-
μνάσιο, βλέπεις πάρκα, βλέπεις καὶ
λεπτοὰ βλέπεις μέγαν τῆς Ἀ-
γίας Σοφίας ναὸν νά ἐγείρεται.

Προχωρεῖς καὶ βλέπεις γειτονιὲς
χαρούμενες καὶ ἀνοιχτὲς, ὁπωροφό-
ρα δένδρα μὲ φιογκάκια ἄνθινα ἀ-
νοίξεως, γλάστρες μὲ λουλούδια, κό-
σμον γελαστόν!..

Καὶ προχωρεῖς ἀναζητῶν τὴν
Γκιουμουλτζίναν τὴν παλάν...

— Πότε ἔγιναν αὐτὰ τὰ θαύ-
ματα!..

Μὰ ξαφνικὰ τὸ μάτι σου πέφτει
σ' ἓνα μαρμάρινο μνημεῖο, μέσα σὲ
δενδράκια ποῦ ἀπλώνουνε κλαδί-
σκους σὰν γιὰ νὰ τὸ στολίσουν, σὰν

γιὰ νὰ τὸ διακοσμήσουν, σὰν γιὰ
νὰ τὸ τιμήσουν.

Μιὰ ἐπιγραφή ἐπάνω σὲ γλῶσσα
ὑπεραρχαϊκὴ σοῦ ἐξηγεῖ τὸ θαῦμα
τῆς περιέργου αὐτῆς μεταμορφώ-
σεως.

Ὁθεωμανὸς τῆς ὑπαίθρου μέσα στὸ
παζάρι τῆς Κομοτινῆς.

Τῆς Γκιουμουλτζίνας εἰς Κομο-
τινὴν καὶ τῆς ἀγρότιδος Κομοτινῆς
προσπαθούσης νά ἐπιδειχθῇ μὲ στο-
λισμοὺς κυρίας τῶν μεγαλοπόλεων.
τῆς Κομοτινῆς, συνελθούσης καὶ
προσπαθούσης εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς
καὶ προσπαθούσης νά δείξῃ τὴν ἀ-
ριστοκρατικὴν τῆς σήμερα κατάστα-
σιν, μιᾶς πόλεως ποῦ ὑψώθηκε εἰς
προτεύουσαν καὶ μάλιστα εἰς πρω-

τεύουσαν τῆς Θράκης.

Διαβάζομεν εἰς τοῦ μνημεῖου τὸ
ἐπιγράμμα:

Ἀγάκλητον θῆκεν ὄνομα
καὶ γὰρ,
ὑπὲρ Πατρὸς ἔπασαν.

Ἰδοὺ τὸ θαῦμα.

Ἐπρεπε νά ἀρδευνθῇ τὸ θρακικὸν
χῶμα, ὅπως καὶ κάθε χῶμα, μὲ αἷμα
ἐλληνικὸν γιὰ νά φυτρώσῃ, δέσῃ
καὶ καρποφορήσῃ πολιτισμὸν, νέαν
ζωὴν, πρόοδον, ἀνοιξιν ψυχικὴν τοῦ
τόπου!..

Ἀλλὰ μόνον τὸ αἷμα;
Ὁ ἰδρώτας, ἡ σκέψις, ἡ προσπά-
θεια;

— Τί εἶνε ἐδῶ; ρωτᾷ τὸν ἄ-
μαξᾶ.

— Ἡ πλατεῖα τοῦ Δασίου.

Τότε ἐνεθυμήθη καὶ τὸν πρῶτον
ποῦ ἐκίνησεν εἰς ἀνάστασιν
συγχρόνον ζωῆς τὴν ναρκωμένην
γελῶνα ποῦ λεγόταν Γκιουμουλτζίνα.

Τὸν ἄλλοτε γενικὸν διοικητὴν
τῆς Θράκης, τὸν κ. Σ. Δάσιον, ποῦ
ἀνοίξε δρόμους, ποῦ ἀνοίξε πάρκα
ποῦ μετέβαλε κοιμητήρια εἰς ἐκτά-
σεις ἀναψυχῆς, ποῦ ἐπελήφθη πάν-
των, ἐκεῖ ποῦ δὲν ὑπῆρχε οὔτε
ἀργή!..

Αἷμα καὶ ἰδρὼς ἐλληνικὸς καὶ

ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ

Ὁ ὀρίζων θαλῶνεται!
Οἱ διπλωμάται ἀγωνίζονται
νὰ προλάβουν τὴν παγκό-
σμιο σύρραξιν!
Τὰ κράτη ἐξοπλίζονται
καὶ ὅλων ἡ προσπάθεια
στρέφεται στὴν
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

της

Του συνεργάτου μας κ. Σταμ. Σταμ.

Γκιουμουλτζίνα έγινε Κομοτινή...
Τό σημερινό παιδάκι της Κομοτινής, που παίζει εμπρός εις την στήν την αναθηματικήν, δεν ξέρει τί του χάρισαν για την αδριανή ζωή ου εκείνοι που θαρεία τους σκελάει σήμερα ή μαρμαρίνη κολώνα!...

Και γὰρ
ὑπὲρ Πάτρης ἔπλεσαν...

Τὴν πατρίδα τούτην τοῦ ἐχάρισαν, οὐδὲ διάφορον, πολὺ ὠραίαν...

Προχωροῦμεν.
Κυβόλιθοστρωμένοι οἱ δρόμοι — ὄργον τῆς σημερινῆς Διοικήσεως — λασποῦχοι καὶ πάντοτε λασπασμένοι καὶ λασποπνιγμένοι δρόμοι τῆς Κομοτινῆς...

Ἀρχίζομεν καὶ πάλιν νὰ μὴν πιτεῖται τὰ μάτια μας:

— Μὰ εἴμαστε εἰς τὴν Κομοτινήν:

"Ὅταν μπροστά μας νά, τὸ τέρας αὐτὸ στοιχειὸ τῆς πόλεως γιὰ νὰ εἴς τὸ πιστοποιήσῃ, ὁ Δράκος, πού ἔν ἔχει ἀγκαλιασμένη, πού τὴν ἔν τυλιγμένη, πού τὴν ἔχει ναοκωμένη καὶ τῆς ρουφάει τὴν ὑγεία με ἀνατερά φιλιὰ, τῆς ρουφάει τὴν μορφάδα, τὶς δροσιές καὶ τὴν ποτίζει δηλητήριο, χολή καὶ κιτρινά-

δα, ὁ κάκοσμος καὶ φοβερός Μπουλντζᾶς, τὸ ἄχτι τῆς καὶ τὸ μεράκι τῆς.

Ὁ ποταμός τῆς καὶ ἡ κατάρα τῆς.
Ἡ εὐκολία τῆς καὶ ὁ βασιτισμός τῆς.

Τὸ στολίδι τῆς καὶ ἡ ἀποφορά τῆς.

Τὸ χαρακτηριστικὸ τῆς πόλεως καὶ ἡ νοσογόνος τῆς ἐστία.

— Χαῖρε Μπουλντζᾶ, πού μᾶς ξανάφερες εἰς τὴν παλαιάν τὴν Γκιουμουλτζίναν, πού τόσην ὥραν τὴν ζητούσαμε καὶ δὲν μπορούσαμε γιὰ νὰ τὴν βροῦμε, δὲν μπορούσαμε νὰ τὴν ἀναγνωρίσουμε!...

*Ὅσο καὶ ἂν ἡ πόλις ζητάει νὰ σοῦ ξεφύγῃ, τόσο σὺ καλὰ, μέσα στὶς ἀκάθαρτες ὑγρὲς ἀγκαλιές σου, τὴν κρατᾷς.

Διχὴ σου καὶ καταδικὴ σου, ἀλλὰ ὄχι, ὅπως μοῦ φαίνεται, καὶ γιὰ πάντοτε δική σου...

Μέσα στὶς τόσες σου παρεκτροπὲς μελετᾶται καὶ ἡ τελειωτικὴ παρεκτροπὴ σου...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Πάσκαλης. Εἰσόδος ὄρακ. 10. Δωρεὰ. Κλέμπτῃν καὶ Κυριακῇν.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α' (Παλαιὰ Ἀνάκτορα): Ἀνοικτὸν 9—1 καὶ 3—6 1/2. Πλὴν τοῦ ἀπογευματινῆς τοῦ Σαββάτου. Εἰσόδος δραχ. 5.

ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ (Μουσικὴν καὶ Τεχνικὴν): Ἀνοικτὸν 9—1 πλὴν τῆς Κυριακῆς. Δωρεὰν Τετάρτην καὶ Σάββατον.

ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΟΝ (Πατησίων 42)

ΣΥΛΒΑΝΑ ΤΖΙΑΚΙΝΟ

Τὸ μεγαλειωδέστερον θαλασσινὸν δράμα πού ἔγινεν ὡς τώρα.

Κολοσσιαία κινηματογραφικὴ δημιουργία.

Τὴν Κυριακὴν τοῦ ΠΑΣΧΑ

στικὸν ὄργανον. 11.30 μ. μ. Μπροῦκνερ «Κουιντέττο».

ΣΤΑΘΜΟΙ ΒΡΑΧΕΩΝ ΚΥΜΑΤΩΝ

ΒΕΡΟΛΙΝΟΝ : 5.15 μ. μ. Γερμανικὰ λαϊκὰ τραγούδια. 7.30 μ. μ. Κόμμελιν.

ΛΟΝΔΙΝΟΝ : 3 μ. μ. Συναυλία. 4.35 μ. μ. Μπάντα. 6.30 μ. μ. Μουσικὴ χοροῦ.

9 μ. μ. Συμφωνικὴ συναυλία ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Μπουτ καὶ σολιστ τὸν πιανίσταν Λαμουτ, 12 μεσόν. Μπάντα. 2.5 μ. μεσόν. Κουιντέττο.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΑΙΝΙΑ

πὲρ ἡ ἐξαγνίσθη τὶς ἀμαρτίαι. Ἦν προηγουμένων ἐλλήνων ταινιῶν!

Η ΑΓΝΟΥΛΑ

Ἑποποιεῖς ἀθηναϊκῆς.
Μουσικὴ ἐλληνικῆς.
Πρωταγωνιστοῦν οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ δραματικοῦ μας Θεάτρου

ΑΛΙΚΗ
ΚΩΣΤΑΣ ΜΟΥΣΟΥΡΗΣ
ΜΑΝΟΣ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ
ΤΣΑΓΑΝΕΑΣ

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗΝ
ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

31 δραχμὰς κάλτσες γυναικεῖες μεταξωτὲς στὸ ζεπουλῆμα, λεπτὰ, στερεὰ τῶν 100 δραχμῶν, μέγαν 8ος Ἀπολλοῦ, Ἀνδρικοῦ

ΠΑΡΤΙΖΙΝΟΝ — Π. Τ. Τ. (695 κ. χ. 432 μ. μ.) 7 μ. μ. Χορδῶδια. 9.30 μ. μ. Δίσκοι. 7 μ. μ. Τραγούδια. 10.50 μ. μ. Ὀρχήστρα — χορῶδια ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἰγκελμπρεχτ. Χάυδν «Στάμπιτ Μάτερ», Λιστ «Λειτουργία», συνέχεια δίσκοι.
ΣΟΦΙΑ (850 κ. χ. 353 μ. μ.) 1.45 μ. μ. «Τὸ Ρέκβιέμ» τοῦ Βέρντι.
ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟΝ (859 κ. χ. 349 μ. μ.) 5.45 μ. μ. Χάυδν «Κουαρτέττο». 6.30 μ. μ. Μπάχ «Τὰ Πάθη κατὰ Ἰωάννην». 10 μ. μ. Δίσκοι. 11.30 μ. μ. Ἔργα Μπάχ, συνέχεια δίσκοι.
ΣΤΟΥΤΓΑΡΔΗ (574 κ. χ. 523 μ. μ.) 9.10 μ. μ. Συναυλία καὶ βιολί-πίανο. Ἔργα Μπάχ, Χαίντελ, Γκλόουκ κλπ. 10.10 μ. μ. Συμφωνικὴ συναυλία. 12.55 μεσόν. «Τὸ Ρέκβιέμ» τοῦ Βέρντι.

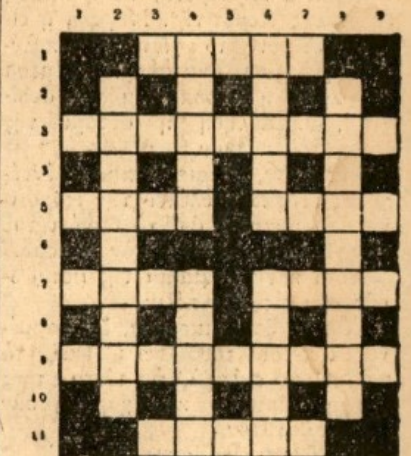
ΣΤΑΘΜΟΙ ΒΡΑΧΕΩΝ ΚΥΜΑΤΩΝ

ΒΕΡΟΛΙΝΟΝ : 4.45 μ. μ. Συναυλία. 9.45 μ. μ. Ἐκκλησιαστικὴ χορῶδια. 12.15 μ. μ. «Σονάτες» Μπετόβεν γιὰ πιάνο.

ΛΟΝΔΙΝΟΝ : 4 μ. μ. Συμφωνικὴ συναυλία ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Μπουτ. Σολιστ ὁ πιανίστας Λαμουτ μετὰ τὸν 5ον Κοντσέρτο τοῦ Μπετόβεν. 6.30 μ. μ. Πιάνο. 7.35 μ. μ. Σεξτέττο. 9.35 μ. μ. Συναυλία. 10 μ. μ. «Τὸ δνεῖρον τοῦ Γερντιου», 2 π. μ. Συμφωνικὴ συναυλία.

ΡΩΜΗ : 2.30 μ. μ. Θρησκευτικὴ μουσική. 9.15 μ. μ. Διὰ τὴν Ἑλλάδα. 10 μ. μ. Ἰδὲ πρῶτον ἱταλικὸν συγκρότημα.

Τὸ σταυρόλεξον ἀρ. 624

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ :

1) Χρησιμοποιεῖται στὰ τροπικὰ κλίματα. 3) Προτιμότερον νὰ προσεχεῖται παρά νὰ κάβεται στὸν σέβερκο σὰς. 5) Ἀριθμὸς — Μουσικὸν τεμάχιον. 7) Ὁ σπουδαιότερος παράγων, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐξαρτᾶται ἡ ἐπιτυχία ἢ ἡ ἀποτυχία. — Ἐνα ἀγώνισμα. 9) Τάχης. 11) Εἶνε μεταλλικὸν μίγμα (ἀσφαλτρικόν) εἰνε ὁμῶς καὶ γνωστὸς λιμὴν τῆς Γαλλίας.

ΚΑΘΕΤΩΣ :

2) Φέρει βαρέως τὴν ράχι του (δὴμ.). 4) Εἶνε πολὺ πῶς λογικά ἀπὸ ὅτι τὰ ὀνομάζουμε (δὴμ. πληθ.). — Ἀκούγονται ἀπὸ μακρὰ (οὐκ. πληθ.). 6) Κάνει σταφύλια καὶ κρασί. — Γυναικίον ὄνομα. 8) Ὑπεύθυνος.

Η ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΧΘΕΣΙΝΟΥ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ :

1) Ὁδός. — Φακὴ. 3) Ἀμνός. — Δέν. 5) Τσέλιγγας. 7) Ὑπόκλις. 9) Ἡρα. — Πιάνο. 11) Χαρά. — Νησί.
ΚΑΘΕΤΩΣ :

1) Τὸ. 2) Δῆμος. — Πόρτα. 4) Σκουλήκι. — Θά. 6) Φά. — Ἀγρίνιον. 8) Κρέμα. — Ἰανός. 9) Σ. Ο. Σ. —
Η ΛΥΣΙΣ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ